

A 2008. évi számszaki beszámolójelentés **szöveges indokolása**

1. Feladatkör , tevékenység

Az intézmény neve: **Tessedik Sámuel Főiskola**

Törzskönyvi azonosító: **329860**

Honlap címe: www.tsf.hu

A szolgáltató szervezetek összevonása

A szolgáltató szervezeti egységek kialakítása, összevonása (pl. közös raktárak, műhelyek stb.) nem valósult meg a nagy földrajzi távolságok, valamint a saját bevételi fejlesztési források tartós hiánya miatt.

A központi irányítást végző szervezeti egységek

A központi irányítást végző szervezeti egységek (Rektori Hivatal, Gazdasági Főigazgatóság, stb.) 2000-2001. folyamán létrejöttek és lényegében azóta is az akkor kialakított szervezeti rendben működnek.

Az elmúlt kilenc év során a TSF egységes kommunikációs és igazgatási rendszere alapjaiban kiépült, ha nem is hibátlanul, de működött. A normális ügyvitelhez szükséges alapvető szabályzatokat a Főiskola Tanácsa illetve a Szenátus megalkotta, a szabályzatok sikeresen átestek a törvényességi ellenőrzéseken.

A főiskola választott testületei, fórumai a szabályzatok szerinti rendben, zavartalanul működtek, a Főiskolai Tanács illetve a Szenátus, a Rektori Tanács és a Gazdasági Tanács előre meghatározott program szerint rendszeresen ülésezett. A döntéshozatalt néhány esetben csak az előkészítetlenség akadályozta.

A vezető testületek mellett a döntés-előkészítést segítő szakterületi bizottságok működtek. Ennek köszönhetően a döntéshozó testületek elé általában szakmailag jól megalapozott, világos előterjesztések kerültek.

Összességében komoly eredményként értékelhető, hogy a TSF minden szintjén az ügyvitel egységesült, a további fejlesztések alapjai létrejöttek.

Az ügyvitellel kapcsolatos sajátos feladata volt a Rektori Hivatalnak a TSF mint új intézmény arculatának kialakítása, formálása. A szervezett profi PR tevékenységre irányuló kísérleteink kudarcot vallottak. Eredmények természetesen vannak (Tessedik Napló, szimbólumok, többnyelvű prospektusok, ajándéktárgyak, Tessedik-kötet, stb.), azonban ezek nem lettek rendszerbe szervezve.

Szervezeti változások

A TSF eredetileg három karral, karokon belül lényegében változatlan szerkezetben indult. A két központi szervezeti egység, a Rektori Hivatal és a Gazdasági Főigazgatóság feladata a (központi) adminisztrációs feladatok ellátása és a működés koordinálása volt. Részben belső döntések (Főiskolai Tanács, Szenátus), részben kormányzati intézkedések eredményeként a kezdeti szervezeti felépítés lényegesen megváltozott.

Elsőként az oktatási szervezeti egységek átalakításáról született döntés 2001-ben. A Körös Főiskolai Kar megszüntetésével több oktatási szervezeti egység kialakítására nyílt lehetőség. A szervezeti módosításnál az volt az alapelv, hogy a tudományterületek tekintetében lehetőség szerint ne legyen átfedés a szervezeti egységek között. 2008-ban négy oktatási szervezeti egysége volt a TSF-nek, az alábbiak szerint:

- Gazdasági Főiskolai Kar (GFK, Békéscsaba),
- Mg. Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar (MVK, Szarvas)
- Pedagógiai Főiskolai Kar (PFK, Szarvas)
- Egészségügyi Fakultás (EF, Gyula).

A Főiskolai Tanács, illetve a Szenátus szervezeti átalakításra vonatkozó döntéseiben az is szerepelt, hogy egyetért és támogatja az EF törekvését a karrá történő fejlesztésben, az ehhez szükséges oktatásfejlesztési program megvalósulását a társkarok sajátos eszközeikkel segítik. A program végrehajtása jól haladt, az EF rövid időn belül (1-2 év) elnyerhette volna a kari státuszt.

Kormányzati intézkedések eredményeként jöttek létre az alábbi szervezeti egységek:

- a Gazdasági Főigazgatóság, mely integrálta a karok korábbi gazdálkodási – ellátási funkcióit,
- a TSF Könyvtára, mely a karokhoz hasonlóan hálózati kialakítású, négy tagkönyvtár integrációjával jött létre,
- a TSF Felnőttképzési Központja, amely a karok felnőttképzési törvényből adódó feladatait hivatott koordinálni,
- Kollégium, mely három tagkollégium összevonása eredményeként jött létre.

Nem részjogkörű szervezeti egység, de itt kell megemlíteni a Rectori Hivatalon belül elkülönített Informatikai Központot, amely a TSF szintű informatikai-kommunikációtechnikai fejlesztésekért és üzemeltetéséért volt felelős, valamint a függetlenített belső ellenőrt.

Hallgatói létszámváltozások

1. táblázat

A hallgatói létszám alakulása az októberi statisztikák adatai alapján

Fő				
Év	Nappali	Levelező	Összes	Változás (%)
2000	3.127	2.977	6.104	-
2001	3.154	3.575	6.729	+10
2002	2.911	4.570	7.481	+11
2003	2.919	4.849	7.768	+4
2004	3.054	4.887	7.941	+2
2005	2.889	4.498	7.387	-7
2006	2.350	3.382	5.732	-22
2007	1.982	2.779	4.761	-17
2008	1.653	2.588	4.241	-11

2006. évtől a táblázat nem tartalmazza a mezőtúri Mezőgazdasági Fakultás létszáma-adatait.

A 2002/2003-as tanévtől minden oktatási szervezeti egységben bevezettük a kreditrendszert, valamint az egységes tanulmányi rendszert. A működés nem volt zavarmentes, egyrészt az informatikai elérhetőség javításához bővítésre lett volna szükség, másrészt a tanulmányi rendszer új verziójának bevezetése elengedhetetlen volt (három rétegű verzió), ennek kivitelezése 2009. márciusában megtörtént.

Általánosan megfogalmazható, hogy a Tessedik Sámuel Főiskola karai közül egyiknek sem sikerült a Felvételi tájékoztatóban szereplő hallgató-létszámot felvenni. Ez sajnos a jövőre nézve finanszírozási problémákat jelenthet.

A nappali és levelező tagozatos hallgatói létszámok csökkenése nehéz helyzetbe állíthatja az intézményt, hiszen ez döntően az állami finanszírozás alapja, illetve a saját bevételeinek legfőbb forrása.

Az előbbiekből az a következtetés vonható le, hogy valamennyi karnak és az intézetnek változtatni kell a beiskolázási stratégián az eddigi pozícióink megőrzése érdekében.

Ahhoz, hogy megfeleljünk a Küldetésnyilatkozatban megfogalmazottaknak, a régió felsőfokú szakemberellátásban vállalt szerepünknek, a beiskolázási stratégia mellett a képzési profiljaink alapos átgondolására is szükség van, mivel a „szolgáltatásaink” iránt csökkent a kereslet.

Növelni kell az esélyeinket azzal is, hogy a felnőttképzés adta lehetőségeket kihasználva felajánljuk az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.

A beiskolázási nyílt napok mellett országos és regionális rendezvényeken kell részt vennünk, ahol a korábbiakhoz képest megújult információhordozókkal és tartalommal kell megjelennünk.

Köztársasági ösztöndíjak

A hallgatók Köztársasági ösztöndíja címén mintegy 5,2 MFt költségvetési támogatás illette meg a Főiskolát. Köztársasági ösztöndíjban 15 fő részesült.

Egyéb ösztöndíjak

Bursa ösztöndíj támogatásból a Főiskolát jogosultan 15,9 MFt illette meg az elmúlt évben, a felügyeleti szerv erre a beszámolási időszakban 20 MFt-ot bocsátott rendelkezésünkre. Ösztöndíjban 795 fő részesült.

Kollégiumi támogatás

Kollégiumi támogatás címén 51 MFt-ra volt jogosult a Főiskola, amelyre 65,4 MFt-ot kaptunk. Az alacsonyabb jogosultsági összeg a kollégiumok optimális alatti kihasználtsága miatt alakult ki.

Lakhatási támogatás címén a hatályos előírások alapján a Főiskola 52,1 MFt-ra jogosult, az OKM 42 MFt-ot biztosított. Támogatásban a beszámolási időszakban 869 hallgató részesült.

Tankönyv-, jegyzet-, sport- és kulturális támogatás

Tankönyv-, jegyzet-, sport és kulturális támogatás címén közel 17,6 MFt-ra voltunk jogosultak, míg az előirányzatunk 20,8 MFt volt.

Tudományos Diákköri tevékenység

A TSF kari konferenciáján 52 verseny munka volt, amelyből országos konferencián is részt vett 31 dolgozat. A korábbi évekhez képest ez a szám jelentősen csökkent, amely a TDK munkák iránti érdeklődés szignifikáns redukálását jelenti.

Országos Tudományos Diákköri Konferencián 15 díjazott dolgozat képviselte a Tessedik Sámuel Főiskolát.

Hallgatói mobilitás

Az oktatási kutatási kapcsolatainknak rendkívül fontosnak ítéltető eredménye hallgatóink külföldi részképzésre, szervezett farmgyakorlatra, gyakornoki munkára történő fogadása. Ebben a tekintetben ki kell emelni a Katho Egyetem (Belgium) és a Hooffdorp-i Agrár Szövetség (Hollandia), mint partnerekkel kialakított kapcsolatot.

Képzési szerkezet

A TSF karain és Fakultásán a 2008-ban az alábbi szakokon kezdődött meg és folytatódott az oktatás:

TSF GFK

- Gazdálkodási
- Gazdálkodási és menedzsment
- Pénzügy
- Pénzügy-vállalkozás
- Pénzügy és számvitel
- Andragógia
- Személyügyi szervező
- Intézményi kommunikátor

TSF MVK

- Környezetgazdálkodási agrármérnök
- Gazdálkodás és vidékfejlesztés
- Meliorációs mérnök
- Mezőgazdasági mérnök
- Növénytermesztési mérnök
- Hulladékgazdálkodási technológus

TSF PFK

Óvodapedagógus
Nemzetiségi óvodapedagógus
Tanító
Nemzetiségi tanító

TSF EÜF

Ápolás és betegellátás
Diplomás ápoló
Általános szociális munkás
Szociális munka
Egészségügyi szervező

Gyakorlóintézmény

A Pedagógiai Főiskola szakmai irányításával fenntartottunk egy óvodai és 1-4. osztályos általános iskolát, mint gyakorlóintézményt.

Az óvoda és az iskola pedagógiai programjában összehangolt a cél és a feladatrendszer, a nevelést, a tanítást-tanulást meghatározó pedagógiai elvek érvényesülése. Mindkét intézménytípusban cél a tevékenységközpontúság, a sikerorientált nevelés, oktatás, a gyermeki személyiség szabad kibontakoztatása, a fejlődés egyéni ütemének figyelembe vételével történő egyéni képességekhez igazodó fejlesztés, az érdeklődés, a nyitottság megőrzése, továbbfejlesztése.

Központi elvként érvényesítettük a természet-közelséget, az életszerűséget, a játékos tevékenységek érvényesítését a tanulásban, a felfedezés, a kísérletezés ösztönzésével és az együttműködést. A szeretetre, a család tiszteletére nevelést fontosnak és aktuálisnak éreztük.

A pedagógiai programokban kiemelt szerepet kapott az óvoda-iskola átmenet problémája. A zökkenőmentes átmenetet az óvó és a tanító, a tanító és az óvodások közötti kapcsolat fokozatos alakításával biztosítottuk.

A pedagógusok egyeztették, kidolgozták a pedagógiai módszerek hatékonyságát; a játékos tevékenykedés, a kooperatív tanulás, a projekt módszer alkalmazásának lehetséges módjait.

A tanítók rendszeres óvodai látogatások eredményeként megismerték a leendő első osztályosokat. A gyermekekkel és a szülőkkel is jó kapcsolatot alakítottak ki az iskolába lépés előtt, amely alapja a zökkenőmentes tanévkezdésnek. Az óvodapedagógusok a 3-4 éves tapasztalatukkal, gyermekismeretükkel az első hónapokban segítik a tanítók munkáját.

Az iskola programja ráépül az óvoda programjára, amelyben hangsúlyos az egészséges életmód igényének kialakítása, a környezettudatos magatartás, a környezet szeretetére és a környezet védelmére való nevelés. A Zöld Óvoda elvei érvényesülnek az Ókoiskolában is, melyek a cím elnyerése és megtartására irányuló mindennapi tevékenységekben realizálódtak.

Az óvodások kiscsoportos koruktól kezdve, évente két alkalommal erdei óvodába mennek, természetes folytatásaként beépítjük a tanév rendjébe az erdei iskola különleges tanulási formáját. A közös zöld jeles napi programok erősítették a környezethez

való kötődést, formálták a gyermekek szemléletét, az óvodások és az iskolások együttműködését, egymás segítségét.

Az óvoda és iskola is vállalja a sajátos nevelési igényű gyermek egyes típusainak és egyes súlyossági fokainak habilitációs és rehabilitációs célú ellátását, azon gyermekekét, akiknek fejlesztéséhez a személyi és tárgyi feltételeket biztosítani tudjuk.

A gyermekek szempontjából fontos, hogy fejlesztésében ugyanazok a pedagógusok vesznek részt az iskolában is, mint akik óvodás korukban.

A pedagógusok és a szülői közösség BÓBITA Alapítványa segíti az óvodában és az iskolában folyó nevelő, oktató munkát. Erősíti a szülők, gyermekek intézethez való kötődését, rendezvényeivel hozzájárul az óvoda-iskola összetartozásának erősítését.

Az intézményben szeretet és biztonságot adó természet és életközeli nevelés folyik, amely gyermekközpontú és sikerorientált.

Tangazdaság

A Tessedik Sámuel Főiskola Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar kezelésében lévő földterületek hasznosítása 2008. évben:

A földterületek megoszlása művelési áganként:

Szántó	69 ha
Erdő	4 ha
Kivett (út, árok, csatorna, udvar)	9 ha
Összesen:	82 ha

Szántó terület megoszlása:

Tanüzemi célú (termelés)	57 ha
Öntöző bemutató terület Galambos	2,5 ha
Növénytermesztéstani Tanszék kísérleti területe Galambos + Iskolaföld	5,5 ha 2,0 ha
Kertészeti Tanszék kísérleti területe Galambos	2 ha
Összesen:	69 ha

Tanüzemi célú (termelés) földterületek hasznosítása

Hasznosítás	Vetésterület (ha)	Értékesített össz.term. (kg)	Termésátlag (kg/ha)
Kukorica	6	21.150	3.525
Napraforgó	7	11.947	1.706
Gyep	2	4.400	2.200
Fénymag	14	18.279	1.305
Száraz borsó	6	19.829	3.304
Tavaszi árpa	2	5.020	2.510
Zab	13	30.020	2.223
Aszály és vad kárt szenvedett	7	-	-
Összesen:	57		

Tanüzemi tevékenység árbevétele:

Bevétel forrásai	Árbevétel (ÁFA-val) eFt
Saját bevétel	15.357
Támogatás	20.000
Támogatás értékű bevételek	7.871
Bevételek összesen:	43.228

A korán kezdődött, száraz tavasz és a forró, aszályos nyár jelentős károkat okozott a növényi kultúrákban.

A kákai földterületünkön (20 ha) jelentős volt a vadkár is. Összesen 7 ha vetésünk semmisült meg, ebből 6 ha Kákán. A termés-eredményeink ennek megfelelően közepesnek minősíthetők.

Az állandósult költségvetési megszorítások folyamatosan nehezítik a gazdálkodás helyzetét.

Az előregedett gépek üzemeltetési költségei folyamatosan nőnek. Újgépek, főleg 1 db nagy traktor beszerzése lenne kívánatos. Sajnos erre nem sok remény látszik a következő esztendőben.

A nagy traktor, Steyer 9094-es felújítása viszont elkerülhetetlen. Az előző évekhez hasonlóan a 2008-as év nagy eredménye, hogy minden nehézség ellenére a gyakorlati oktatás és kutatás igényeit sikerült kielégíteni, földterületeinket pedig megtudtuk művelni.

Oktatói létszámok

		MVK	GFK	PFK	EÜF	TSF
Oktatói, kutatói létszám (fő)		34	39	34	15	123
ebből:	MTA dok-tora	1	-	-	1	2
	kandidátus	12	7	1	4	24
	PhD	9	6	10	1	26
	Dr. univ	5	4	2	1	12
	habilitált	5	-	-	1	6
K+F munkát végző oktatók, kutatók száma		25	2	25	14	76
Legalább középfokú nyelvvizsgál-val rendelkezők száma		25	25	25	7	82
ebből:	egy nyelvből	11	16	13	7	47
	két nyelvből	13	8	9	-	30
	három nyelvből	1	1	3	-	5
PhD képzésben résztvevők száma		11	10	5	1	27
Kutatást segítő létszáma		14	-	3	2	19

Kutatás – fejlesztés

Az oktatás mellett a felsőoktatás másik kiemelt alaptevékenysége a kutatás-fejlesztés. A K+F munka az intézményben alapvetően az alábbi forrásokból táplálkozott: egyrészt a költségvetésben támogatásként elkülönített keretből (tudományos támogatás), pályázatokból és megbízásos tevékenységből származó bevételekből.

A 2. táblázat szemlélteti az elmúlt évek térszámait kategóriánként, amelynek alapján megállapítható, hogy csökkenő tendenciát mutat a pályázatos és megbízásos témákból befolyó bevétel.

2. táblázat

A K+F források alakulása a 2000-2008. közötti időszakban

millió Ft

Év	Támogatás	Pályázat és megbízás	Összesen	Változás az előző évhez(%)
2000	11,6	105	116,6	-
2001	10,5	140	150,5	+29,1
2002	10,5	195	205,5	+36,5
2003	9,6	143	152,6	-25,7
2004	47,2	98,8	146,0	-4,3
2005	18,5	50,3	68,8	-52,9
2006	-	23,2	23,2	-66,3
2007	3,8	38,1	41,9	+180,6
2008	0,4	24,6	30,0	-28,4

2006. évtől a táblázat már nem tartalmazza a mezőgazdasági Fakultás adatait.

A TSF tudományos célú támogatása megváltozott. A tudományos támogatás csupán a tudományos fokozattal rendelkezők és a 3 évnél nem régebben Ph. D. fokozatot szerző munkatársak száma szerint kalkulálható. A tudományos támogatás összege csökkent a korábbi évekhez hasonlítva a TSF intézményeiben.

A fentiekben összegzett megállapítások szerint azonban igen indokoltnak látszik a tudományos fokozattal rendelkező munkatársak számát progresszíven növelni. A tudományos fokozattal rendelkező munkatársak K+F tevékenységbe való intenzívebb kapcsolódása minőségi növekedést igényel. A 2008-as esztendőben minden K+F tevékenységet jellemző mutató csökkenést, visszaesést jelzett. A különböző források a K+F tevékenységek műveléséhez alapvetően bővültek Magyarországon, utalva az EU pénzügyi támogatásokra, azonban a regionális, nemzeti és a transznacionális finanszírozás eszközök lehívása nem lett egyszerűbb.

A célprojektek végrehajtása nem nyert nagyobb rugalmasságot. A jelenlegi pályázati rendszer szélesebb körű szakmai kompetenciáknak kedvez. Újabb és újabb interdiszciplinák jelennek meg a társadalom és a gazdaság különböző és együttes területein. Az alakulóban lévő interdiszciplinákat felismerni, meghatározni, mi több művelni egy újabb gondolkodásmódot, rugalmasságot jelent és kreativitást igényel.

A jelen pályázati időszak a K+F tevékenységet folytató műhelyek számára izgalmas kihívás-sorozatot jelenthet. A nem felismerés következménye a végzetes lemaradás lesz.

A TSF K+F tevékenységének finanszírozási jellemzői

1. A K+F témák és azok finanszírozása

1.1 Pályázatos K+F témák

A pályázaton elnyert K+F tevékenységre fordított pénzügyi összeg 13.021 eFt volt 2008-ban.

1.2. Megbízásos K+F témák

A megbízásos K+F tevékenységre fordított pénzügyi keret 5.956 eFt volt.

A TSF oktatói, kutatói létszáma 123 fő volt 2008-ban. Tudományos minősítéssel rendelkező oktatók száma 46 fő, PhD hallgatók száma 27 fő és a habilitált oktatók száma 6 fő volt. A TSF-en 2 fő rendelkezik MTA doktora tudományos fokozattal. A tudományos minősítéssel rendelkezők százalékos aránya az összes létszámhoz viszonyítva 33% volt 2008-ban, 3%-al kevesebb a 2007-es évhez képest. Ennek okai többek között a folyamatos nyugdíjazások és munkahelyi kilépések voltak.

A középfokú nyelvvizsgálóval rendelkező munkatársak száma 82 fő, amely jelentősen javuló tendenciát jelzett 2008-ban. Az adott nyelv használata és azon való publikációs tevékenység erősen elmarad az elfogadható szinttől. A statisztikai számok tükrében kiolvasható, hogy az oktató/kutató, nyelvet beszélő személyi bázisa a TSF esetében elfogadható, de ehhez csekély K+F tevékenység és tudományos pályázati aktivitás csatlakozik. A jelenség sok tényezős és ezek mély társadalmi-gazdasági gyökerei, ezért gyors orvoslásuk nem ígérkezik hamarosan, de elodázni őket azonban drámai lehet.

A TSF karainak és fakultásának K+F beszámolóit alapján megállapítható, hogy az elmúlt évek során csak a TSF Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai

Karán (TSF MVKF) folytató kutatás-fejlesztés-innovációs tevékenységek, még a többi egységek esetében a K+F+I csak szórványosan jelent meg.

A TSF karainak/fakultásának személyi potenciálján múlik, hogy kifejt-e nagyobb K+F tevékenységet a jövőben vagy nem, amelynek a következő start pozíciói vannak a tudományos referensek megfogalmazása szerint, s ezek a következők:

- A TSF Egészségügyi Fakultásán (EF) jelentős változások történtek, annak érdekében, hogy K+F tevékenységeket lehessen generálni.
- A TSF Gazdasági Főiskolai Kar (GFK) intézetek közötti feladatnak tekinti a K+F tevékenységek működtetését, amelynek felelőssége számon kérhető.
- A TSF MVKFK pályázati tevékenység kari menedzsmentjének korszerűsítése javasolható.
- A TSF Pedagógiai Főiskolai Kar (PFK) oktatói gárdája, abban az esetben fejthet ki komoly pályázati tevékenységet a K+F programok végrehajtásáért, ha releváns tréningek, képzések jelennek meg az oktatói körben.

Tudományos publikáció, szakmai és művészeti tevékenység

- A TSF publikációs tevékenysége kissé visszaesett a 2007-es évhez képest, mivel a magyar nyelvű publikáció 334 dokumentáció volt, a korábbi 395 közleménnyel szemben. 2008-ban az idegen nyelvű publikációk száma 117 volt.
- Tudományos folyóiratban megjelent, lektorált publikáció 58 dolgozat volt, ebből 13 impaktfaktoros közleményként jelent meg. Idegen nyelvű, impaktfaktoros dolgozat 34 közlemény volt.
- A hazai tudományos társaságnak a TSF részéről 96 tagja van.
- A nemzetközi testület tagjainak száma a TSF intézményéből 21 fő.
- A TSF Pedagógiai Főiskolai Kara 2008-ban 12 hazai, és 4 külföldi művészeti kiállítást szervezett, 12 hangversenyt és 5 színpadi előadást mutatott be.
- Rendszeresen megjelenik a TSF Tudományos Közlemények c. folyóirat, valamint kari gondozásban a: Diskurzus (PFK), Körös Tanulmányok (GFK), Kitekintés-Perspective (GFK) kiadványok.

Külföldi tanulmányút és konferencia részvétel

2008-ban külföldi tanulmányúton és konferencián 25 fő vett részt a TSF-ről, amely 82%-ban az EU területén volt. A külföldi tanulmányutak főleg a kutatástámogatásból és oktatásfejlesztési programokból valósultak meg. A külföldi tanulmányutak és konferencia programok elősegíthetik a hazai K+F tevékenységet, amely az elmúlt időszakban nem került igazolásra minden alkalommal.

Tudományos rendezvények szervezése

2008-ban 10 tudományos ülés, konferencia került megrendezésre, melyből 7 volt nemzetközi konferencia.

Nemzetközi tudományos együttműködés

A nemzetközi tudományos együttműködés az elmúlt időszakban 24 országgal történt. A kutatási együttműködések mellett a nemzetközi oktatási együttműködések is bővültek, amely öröndetes jelenség, a hallgatói és oktatói mobilitás tekintetében is.

Az együttműködések új területeken is megjelennek. A közös kihívások kardinálisan körvonalazódnak a környező országokban, felhívva a figyelmet, hogy a hasonló geográfiai fekvés, történelmi háttér, hátrányos örökség sok hasonló problémát hívott életre, melynek közös megoldása számos előnyt jelenthet a szomszédos országoknak is. Az alapos elemzők számára világos, hogy a szomszédos országokkal több a hasonlóság, amely összeköt, mint amely elválaszt.

Több tapasztalat bizonyítja, hogy nem minden korábbi területen vagyunk vonzóak a nyugat-európai országok intézményeinek, akkor azokat nem is ésszerű erőltetni.

A különböző nyugat-európai országokkal nehezebb a hazai problémákat megvitatni, mint pl. a romániai partnerekkel. A progresszív előrehaladásunk záloga lehet, hogy mennyire leszünk képesek szót, érdeket, munkát megosztani a környező nemzetekkel.

Változások az intézményi szolgáltatásokban

Informatika

A 2008. év jelentősebb informatikai eseményei:

1. a 2008. évben lefolytatott minisztériumi revízió:

A lefolytatott revízió kisebb hiányosságokat tárt fel informatikai működésünkben, melyek javítása 2009. év elején megtörtént.

2. a kollégiumi PPP-s projektek indulása:

A PPP-s projektjeink során rendkívül korszerű eszközökkel bővült informatikai hálózatunk. A projektek megvalósulása során végig szem előtt tartottuk, hogy a megújításra váró intézményi informatikai rendszerünkhöz teljes mértékben illeszkedő informatikai szegmensek valósuljanak meg. A megújítandó informatikai infrastruktúra érdekében egy konszolidációs tanulmányt készítettünk a budapesti LNX, ill BCN hálózatintegrációs cégek szolgáltatásainak igénybevételeivel. Az elkészített tanulmány alapjául szolgált a informatikai fejlesztési stratégiánknak, ill. a 2008. februárjában benyújtott TIOP 1.3.1-es pályázatunk 'B' komponensének.

3. a szarvasi campus tűzfalának beszerzése:

a szarvasi campus informatikai hálózatbiztonságának javítása érdekében szakképzési támogatás terhére 4.2 millió Ft értékben egy korszerű tűzfalat vásároltunk.

Könyvtár

A könyvtári szolgáltatások igénybevétele nem korlátozódik a főiskolával közalkalmazotti, vagy hallgatói jogviszonyban állók körére. Könyvtárunk **nyilvános** könyvtár, így a régióban élő más munkahelyen dolgozó vagy más felsőoktatási intézményben hallgató szakirodalmi és információs igényeit is ki tudjuk elégíteni.

A közel 130 ezer kötetes **állomány** összetétele „lefedi” azoknak a tudományterületeknek a szakirodalmi háttérét, amelyeket a főiskola tantárgyi követelményei megfogalmaznak.

Az alapszakok és számos szakirány szakirodalmi háttérének (gyűjteményszervezés) korszerű, naprakész ismereteket feldolgozó művek beszerzésének költségvetési háttere biztosított.

A könyvtári állomány igénybevétele intenzív és stabil. A több mint **6700 regisztrált olvasó** folyamatos látogatása és a szolgáltatások igénybevétele a napi nyitva tartási idő teljes tartamában intenzív forgalmat jelent.

Mivel mindhárom könyvtár kellemes és nyugodt körülményeket biztosít a **helyben-olvasáshoz**, így évente a helyben használók száma megközelíti a 80 000 alkalmat.

A **kölcsönzött** dokumentumok száma 63 000-65 000 kötet évente.

A kölcsönzés és helyben olvasás mellett fénymásolat-szolgáltatással, irodalomkutatással, könyvtárközi kölcsönzéssel is igyekszünk olvasóink rendelkezésére állni.

A könyvtárakban fellelhető könyvek, dokumentumok feltárása a TEXTLIB integrált **számítógépes rendszer** segítségével történik, amely helytől és időtől függetlenül biztosítja a tájékozódási lehetőséget a könyvtárak állományában. Ez a rendszer lehetővé teszi olvasóinknak, hogy informálódjanak a könyvtári állományban, de ismereteket szerezhetnek saját kölcsönzési állapotukról is. Ezen a rendszeren keresztül levélben is kapcsolatot tarthatnak olvasóink a kölcsönző könyvtárossal.

A korszerű tanulás elengedhetetlen feltétele a megfelelő **informatikai** háttér biztosítása. Éveken keresztül pályázatokon nyertünk számítógépek vásárlásához bizonyos összegeket. Nagy előrelépést jelentett, hogy az új békéscsabai könyvtárba az építetők 70 számítógépes munkahelyet alakítottak ki az olvasók számára. Összesen a három könyvtárban 90 gép áll olvasóink rendelkezésére.

A könyvtárosok szakmailag jól felkészült szakemberek: 2 egyetemi, 7 főiskolai diplomával rendelkezik, 5 fő pedig középfokú szakmai ismeretek birtokában végzik napi tevékenységüket.

A könyvtárosok az NKÖM 1/2000 (I.14) rendeletének megfelelően rendszeres továbbképzéseken vesznek részt, mely alkalmak alkalmassá teszik a kollégákat a korszerű szolgáltatások megismerésére. Mivel a könyvtárak és gyűjteményeik az oktatás és kutatás alapvető fontosságú támaszai, így az olvasókat kiszolgáló, tájékoztató könyvtárosok naprakész ismeretekkel kell, hogy rendelkezzenek a hagyományos könyvtári munka mellett a modern info-kommunikációs csatornák megismerésében és megismertetésében is.

Felnőttképzési Központ

Az öt éve működő felnőttképzési központ munkájának végzésében az elmúlt években több területen is változás következett be, melyek részben a főiskolához, részben a jogi, szakmai körülmények változásához köthetőek.

Személyi, tárgyi feltételek változása

- A központnak megbízásos vezetője van.
A központ új helyre költözött, ahol a működés technikai feltételei megfelelőek. A központ létéről, munkájáról web-lap ad hírt.

Tartalmi munka

Jelenleg 67 képzést folytathat az intézmény, mint felnőttképző intézmény.

Megoszlásuk:

Megnevezés	Száma
OKJ-s képzés	13
OKJ-ben nem szereplő szakképesítésre felkészítő képzés	46
Nyelvvizsgára felkészítő k.	6
Felnőttképzési szolgáltatások	2

- Új képzést nem akkreditáltattunk, hanem megvettük a programhasználás jogát
 - ECDL képzés MVK, GFK
 - ECDL START 4 modulós, pedagógusoknak szóló számítógépes képzés (folyamatban)
 - EBD*L képzést.

A központ szakmai kapcsolatainak alakulása

- egyrészt a karokhoz, intézethez, munkaügyi központokhoz kötődnek;
- másrészt egy-egy szakmai közösséghez. Ilyen pl. a MELLEARN Egyesület (évenkénti szakmai tanácskozáson, illetve honlapjukon adnak hírt a felnőttképzés egy-egy területéről);
- és továbbképzéseken való részvételt jelentenek (törvényi változások a felnőttképzésben, minőségirányítás a felnőttképzésben, az előzetes tudás mérése, beszámítása);
- szakkönyvek, folyóiratok megvásárlása;
- web-lapok figyelemmel kísérése.

A közeljövő feladatai

- a képzések, a felnőttképzési szolgáltatások területén
 - a folyamatban lévő programok befejezése;

- pályázatok kiírásának figyelemmel kísérése, az uniós pályázatokhoz teamek létrehozása;
 - nagyobb figyelmet kell fordítani a hallgatókra, akik körében szükség és igény lehet az álláskeresői technikákra, a karrier-tanácsadásra (együttműködés az ASIO-val);
- a képzések célcsoportjai terén
 - a karok eltérő szakemberbázisain alapuló sokféle képzés miatt a célcsoportok is sokfélék, csak információt kell adni a nekik szánt képzésről. A programok reklámjáért többet kell tenni – ennek jelentős anyagi hatásai is vannak.
 - A képzésekre a legbiztosabb vevőnek a (volt) hallgatók tekinthetők, őket a szakirányú képzések érdeklik inkább;
 - a tananyagfejlesztés területén
 - a meglévő sikeres képzéseket távoktatási anyaggá kell átalakítani.

Megvalósuló beruházások (PPP) és felújítások

Kollégium rekonstrukció

A szolgáltatási szerződéssel kapcsolatos dokumentumok aláírása 2007. decemberében megtörténtek, a szerződésekben a KSH elfogadás után módosítás nem történt.

A 2007-es év igen mozgalmas esztendő volt a Tessedik Sámuel Főiskola Kollégiuma számára. 2007. január 1-től létrejött és megkezdte működését az új központosított kollégiumi szervezeti egység. Szarvason és Békéscsabán az év első harmadában az épületeinket kiürítettük és határidőre átadtuk a kivitelezőnek. A tavasz során rendben megkezdődtek a felújítási-átalakítási munkálatok.

Az év során folyamatosan egyeztettünk a kivitelezővel és a tervezőkkel. Kialakult egy konstruktív munkakapcsolat. A beruházás valamennyi munkaterületét figyelemmel kísértük, szükség szerint egyeztettünk a kivitelező képviselőivel és a művezetőkkel. Egyes részletekben előfordultak véleménykülönbségek, melyeket az egyeztetések során igyekeztünk mindkét fél számára elfogadható kompromisszumok megkötésével áthidalni.

2006 nyarán a Főiskola Szenátusa módosította a Szervezeti és Működési Szabályzatot, ami alapján a kollégiumi hálózat, mint Kollégium központi szervezeti egységként funkcionál. Ez alapján az év végére kidolgoztuk az új PPP rendszerű kollégiumi működés szervezeti és jogi feltételeit. A kollégium működtetését, hasznosítását igyekeztünk professzionális módon megszervezni. A korábbi kollégiumi működéstől eltérően a szálláshelyek hasznosítása fokozottan előtérbe került. A működést szabályzó új dokumentumok, egyfelől a Tessedik Sámuel Főiskola hallgatóinak igényeinek kielégítésére, másfelől a férőhelyek kereskedelmi célú hasznosítására adnak korszerű lehetőséget. Az elkészült kollégiumi épületek – alapfunkciójukat megtartva – Hostelként működnek a továbbiakban, Békéscsabán Alma Mater Hostel, Szarvason Cervus Hostel néven. Az elkészült épületekben – a 2008. február 1-i átadást követő hibák és hiányos-

ságok ellenére – lehetőségünk van arra, hogy színvonalas szálláslehetőséget kínáljunk a főiskola hallgatóinak és a külső vendégeknek egyaránt. A javítások folyamatosan zajlanak, reméljük rövidesen minden rendben lesz a műszaki oldalon is. Bérleti díj a kollégiumokkal kapcsolatban 2008-ban nem merült fel.

2. Gazdálkodás

A felsőoktatási intézmények legérzékenyebb pontja – érthetően a gazdálkodás. A TSF megalakulásától kezdve forráshiányos volt abban az értelemben, hogy az OKM minden évben pótlólag – és többnyire csak részben – a hallgatói létszám és a normatívák alapján juttatott támogatást. Éppen ezért gazdálkodásunkat a biztonságra törekvés jellemezte, amely révén sikerült elérni, hogy az elmúlt nyolc évben nem volt likviditási probléma és pénzügyileg rendben le tudtuk zárni az aktuális éveket.

Költségvetésünk szerkezete átlagosnak mondható: az évi összbevételnek kb. 70%-a állami támogatás, 30%-a saját bevétel (3.táblázat). Természetesen az egyes karoknál az arány ettől eltérő, és döntően a költségtérítéses hallgatók létszámától függ.

3. táblázat

Költségvetési előirányzatok és teljesülésük

eFt				
Megnevezés	2005	2006	2007	2008
Állami tám.	2.524.012	2.037.457	2.290.157	2.507.380
Saját bevétel	967.001	710.079	606.055	718.205
Pénzmaradvány	104.022	212.381	120.846	7.162
Bevételek össz.	3.595.035	2.959.917	3.017.058	3.232.747
Kiadások össz.	3.383.402	2.776.908	2.974.558	3.140.167

A Gazdálkodási Szabályzatunk értelmében a központi szervezeti egységek (Rektori Hivatal, Gazdasági Főigazgatóság, Könyvtár, Kollégium, Gyakorlóintézmény) a bevételek 53 %-ával, a karok és intézet ennek megfelelően kb. 47 %-ával gazdálkodtak. A saját bevételek növelését a szervezeti egységeknél kialakult érdekeltségi rendszer segítette.

A TSF gazdálkodása az elmúlt kilenc évben kiegyensúlyozott volt. Ez alatt azt kell érteni, hogy a biztonságos működés minimális feltételei teljesültek, de saját forrásból (bevételből) – a költségvetés méretéhez képest – csak szerény fejlesztéseket tudtunk biztosítani. (A felhalmozási keret 100-150 millió Ft körül alakult évente.) A dologi kiadások növekményének forrása évről-évre a saját bevétel növelése volt, így költségvetésünk meglehetősen érzékeny a bevételek teljesülésére.

A gazdálkodási keretek kialakításának évek óta visszatérő gondja volt az un. normativitás. A működő finanszírozási rendszer nem tükrözött állandóságot, a különböző normatívák kialakítása mindig a rendelkezésre álló költségvetési keretekhez volt igazítva.

Év közben mind központi, mind helyi jellegű változások alapvető módon befolyásolták az év költségvetési gazdálkodásának kereteit.

Finanszírozási oldalról várhatóan az elkövetkező évek állami támogatása csökkenni fog. Pozitívumként említhető, hogy a saját bevételek alakulása egyelőre még kompen-

zálta az állami támogatás hiányát, de hosszútávon az eredményeinket negatívan fogja befolyásolni a kialakult tendencia.

Előirányzatok alakulása

KIMUTATÁS

az intézmény 2008. évi főbb előirányzatainak alakulásáról

adatok eFt-ban

Megnevezés	2007. évi tényleges teljesítés	2008. évi eredeti elői- rányzat	2008. évi módosított előirányzat	2008. évi teljesítés
Kiadás	2974019	2774304	3323169	3140167
működés	2829078	2683812	3144311	2967052
- ebből Személyi juttatások	1224309	1265351	1175278	1162379
Dologi kiadások	842461	708031	1133527	1115596
felhalmozás	141468	87492	156372	141468
intézményi beruházás	82651	82492	54979	59789
központi beruházás	50000	-	-	-
felújítás	8817	5000	118926	109073
egyéb intézményi felhalmozás	-	-	-	-
2007. évi tényleges maradvány	59074	-	-	-
2008. évi tényleges maradvány	-	-	59074	59074
Bevétel	3017058	2774304	3323169	3285992
támogatás	2290157	2105304	2507380	2507380
működési bevétel	594063	578000	589827	538278
átvett pénzeszköz	37392	88000	160555	177331
működési célra	18074	80000	141504	156357
felhalmozási célra	19318	8000	19051	20974
egyéb bevétel	2775	3000	6333	9758
pénzmaradvány igénybevétele	92671	-	59074	59074
Létszám (fő)	388	-	-	338
Engedélyezett létszám (35. űrlap 13. sor)	391	391	391	391
Átlagos statisztikai állományi lét- szám (35. űrlap 18. sor)	378	-	-	345
Tartósan üres álláshelyek száma (35. űrlap 17. sor)	0	-	-	0

Az eredeti intézményi előirányzat kiadás főösszege 2.774.304 eFt volt, amely Kormány általi +100.488 eFt, felügyeleti szervi +301.588 eFt és intézményi +146.789 eFt előirányzat módosítást követően összességében +548.865 eFt-al változott, és így a módosított előirányzat 3.323.169 eFt lett, amivel szemben a kiadásaink teljesítési összege 3.291.809 eFt volt.

Ezt a karok által elnyert pályázatok és az évközi pótelőirányzatok tették lehetővé, amelyek jelentősebb tételei az alábbiak:

Jogcím	Összeg eFt-ban
PPP programok támogatása	237.640
OTKA	4.040
Pedagógus díszoklevél	1.783
Tetőfelújítás támogatása	50.000
Prémium évek program támogatása	3.658
Határon túli magyarok szakmai gyakorlata	1.525
Kis létszámú szakok támogatása	6.600
13. havi illetmény finanszírozása	37.300
Egyéb költségvetési támogatás	59.723
Előző évi pénzmaradvány igénybevétele	59.074

Felújítás alakulása

MVK-PFK, Szarvas tető- és homlokzat-felújítás 109.073 eFt

Tárgyi eszközgazdálkodásunk 2008. évben az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	Teljesítés eFt-ban
Immateriális javak	8.540
Ingatlanok vásárlása	6.011
Egyéb gépek, berendezések	35.300
Beruházásokhoz kapcsolódó ÁFA befiz.	9.938
Intézményi beruházási kiadások	59.789

A személyi juttatások alakulása

A többlettámogatás és a saját hatáskörű módosítások következményeként a beralap előirányzat változása a következőképpen alakult:

	Megnevezés	adatok eFt-ban Összeg
1.	Személyi juttatás alap-előirányzata	1.265.351
2.	Évközi módosítások	
	- Kormány hatáskörben	76.228
	- felügyeleti szervi módosítás	5.944
	- saját hatáskörű módosítás	-172.245
3.	Személyi jellegű juttatás összesen (1+2)	1.175.278

Az állami támogatással finanszírozott béralap 1.037.523 eFt /88,28 %/.

A **dologi kiadásoknál** a szolgáltatások rovatában emelkedtek az energiaárak, valamint a bérleti díjak. A 2008. évi előirányzattal való gazdálkodásunk eredményes volt, melyhez hozzájárult a felügyeleti szervi hatáskörű előirányzat-módosítás miatt kapott többlet-támogatások.

Szükséges a kari szintű mélyebb elemzések elvégzése az okok feltárásával és a kiadások szintjének hozzáigazításával a rendelkezésre álló előirányzatokhoz, hogy elkerülhetőek legyenek a későbbi fedezetlen kiadások, így a működésbeli zavarok.

A befizetési kötelezettségeinket mind a felügyeleti, mind a hatóságok felé teljesítettük.

Gazdasági társaságokban való részvételünk részesedés összértéke nagyon csekély, mindössze 220 eFt, a Szarvasi Általános Informatikai Kft-nél tulajdoni hányadunk 7,17 %. E tulajdoni részesedés a III. negyedévi mérlegjelentésben kivezetésre került, mivel a tulajdoni rész átadásra került az Állami Vagyongazdálkodási Zrt-nek. A 2008. évi kifizetett osztalék 1.611 eFt volt.

Dolgozók lakásépítésének és vásárlásának támogatására az év folyamán 4.253 eFt-ot folyósítottunk. A fenti összegben 7 fő részesült.

2008. évben 145.825 eFt pénzmaradványunk keletkezett, befizetési kötelezettség 151.654 eFt, a hiányzó összeget az elszámolt, de nem finanszírozott pályázati kinnlevéseinkből fedezzük (kb. 15.000 eFt).

Phare és egyéb nemzetközi programok

Megnevezés	Eü. Fakultás	MVK	
Program	INTERREG III. A. -ERFA HURO0602/140	GVOP- 3.1.1.- 2004-05- 0476/3.	EQUAL- 2.2.1.- 2005-10- 0007/1.0
Időszak	2007-09.	2005-09.	2005-09.
Elyvert tám. (eFt)	13 973	43.375	105.846
Kapott tám. (eFt)	7.148	39.894	102.683
2008-ben ka- pott tám. (eFt)	0	11.236	22.758

Szarvas, 2009. április 15.

Dr. Puskás János
rektor

Tóth László
gazdasági főigazgató